

BARNEOMBUDET

BARNE-OG LIKESTILLINGSDEP.
Arkivkode: 008
Dato: 14.06.06
Saksnr: 2006/01429

-008

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep

0030 OSLO

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Vedlegg -1
S.nr. 200600205-37

Deres ref:

Vår ref:
06/00586-2

Saksbeh:
KS

Arkivkode:
008

Dato:
13.06.2006

Høring: Innstilling om en nordisk samekonvensjon

Det vises til høringsbrev av 28. mars, 2006 hvor det bes om kommentarer på innstilling om felles nordisk samekonvensjon.

Barneombudet skal i henhold til lov og instruks arbeide for at barns behov, rettigheter og interesser blir tatt tilbørlig hensyn til på alle samfunnsområder. Ombudet skal særlig følge med i at lovgivning til vern om barns interesser blir fulgt, og at norsk rett samsvarer med de forpliktelser Norge har etter FNs konvensjon om barns rettigheter.

Barneombudet ser det ikke som innenfor sitt mandat å kommentere den nordiske samekonvensjonen i sin helhet, men vi vil konsentrere oss om de artiklene som i høringsnotatet i første rekke omhandler samiske barn og unges oppvekstvilkår.

Vi vil understreke at FNs konvensjon om barns rettigheter av 20. november 1989 ble inkorporert i norsk lov i 2003 i Menneskerettighetsloven. Det vil si at Barnekonvensjonen har forrang i forhold til annen norsk lov. Barnekonvensjonen i sin helhet gjelder også for samiske barn og unge, og vi er derfor noe tilbakeholdne med å trekke frem hvor stor verdi en nordisk samekonvensjon vil ha for samiske barns rettigheter. På en annen side kan en felles nordisk samekonvensjon være med på å utfylle, utdype og konkretisere samiske barns rettigheter ytterligere. Av den grunn kan en felles nordisk samekonvensjon være med på å sikre at samenes kultur og samfunnsliv får bedre vilkår i Norden.

I utkastet til konvensjonen finner Barneombudet det naturlig å se på deler av kapittel III – om samisk språk og kultur med hovedvekt på artikkel 30 hvor det står: "samiske barn og unge har rett til å utøve sin kultur og bevare og utvikle sin samiske identitet". Artikkelen kan sees i sammenheng med FNs konvensjon om barns rettigheter artikkel 30 hvor det står; at barn som tilhører en minoritet eller urbefolkning, har rett til sammen med andre i sin gruppe, å leve i pakt med sin kultur, religion og eget språk. For å sikre samiske barn og unges rett til å utøve sin kultur og bevare sin identitet er det viktig sikre dem undervisning i og på det samiske språket, samt å tilpasse undervisningen i den samiske kulturen. Vi ser at dette er rettigheter som igjen konkretiseres og utdypes i artikkel 24 om statens ansvar for samisk språk og i artikkel 26 om samisk utdanning.

Postadresse:
Postboks 8889 Youngstorget
0028 OSLO
Fax 22 99 39 70

Besøksadresse:
Hammersborg torg 1
0179 OSLO
Tlf 22 22 99 39 50

e-post:
bo@barneombudet.no
www.barneombudet.no
Org.nr.: 971 527 765

I dagens moderne samfunn er tv- og underholdningsindustrien en viktig kultur og identitetsformidler. Det er derfor viktig at samiske barn og unge har et godt programtilbud på tv, film, radio og ikke minst via Internett.

I FNs konvensjon for barns rettigheter artikkel 17 (d) står det skrevet følgende "Partene skal oppmuntre massemedia til å ta særlig hensyn til de språklige behov hos barn som tilhører en minoritetsgruppe eller en urbefolkning".

I utkastet til den nordiske samekonvensjonen artikkel 24 – Samiske medier, tas denne problemstillingen opp. I merknaden til artikkel 24 står det at statene skal sørge for at det kan sendes program på det samiske språk i radio og TV, og man skal fremme utgivelse av aviser på dette språket. I samarbeid med sametingene skal statene også fremme samarbeid over landegrensene mellom medieinstitusjoner som tilbyr program eller artikler på det samiske språket. Dette skal også i rimelig utstrekning gjelde de mindre utbredte samiske språkformene.

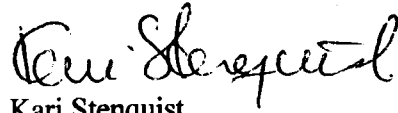
Denne type føringer kan for en rekke barn og unge være med på å styrke deres samiske identiteten på tvers av landegrensene, men innenfor felles samiske språkenheter.

Barnombudet mener at FNs konvensjon for barns rettigheter i stor grad er med på å dekke samiske barn og unges rettigheter, men at en felles nordisk samekonvensjon hvor det legges vekt på barns rettigheter kan styrke samiske barns identitet ytterligere. Vi ser at et bedre samarbeid over landegrensene kan komme samiske barn og unge til gode. Vi tenker her først og fremst på de positive ringvirkningene dette kan gi med henhold til å styrke felles språk i og uten for skolen, utviklingen av relevant litteratur, fagpensum og tilrettelegging og produksjon av moderne medier.

Med vennlig hilsen

Knut Haanes
Nestleder

Kari Stenquist
rådgiver